

UJVIDÉKI HIRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Egész évre 12 korona
 Negyedévre 3 korona
 Egy hónapra 1 K 20 f.
 Egyes szám ára mindenütt 4 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. KÖNIGSTÄDTLER OTTÓ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-tér 7.

Megjelenik
 hétfő kivételével mindennap.
 Telefonszám 180.

Nem kapják meg

se Trentót, se Görzöt, se Rivát, se a kincsés Triestet. Nem kapnak mást, mint golyót és vasat és a háborunak mindazt a szépségét, amit megirigyeltek más boldogabb tájaktól, ahol szántott és vetett már az őrlélet, ahol falvak és termőföldek helyén lövészárkok és sírok hullámoznak.

Néhány nap híján esztendő lesz immár az alattomosan támadó bravók nemzeti harca, melynek sikerétől a korrupció terhe alatt roskadozó olasz közélet felrészléését, Itália megnagyobbodását és Róma politikai hatalmának reneszánszát várták.

Pedig kaphattak volna békében földet és népet eleget. Józanul és azzal a felelősségérzettel, amellyel a nehéz helyzetnek és két országunk népének tartozott, a külügyi kormány följárult nagy és gazdag földterületeket Olaszországnak. Nem használt már; már a méreg egy szerencsétlen nép ereibe, vérébe jutott be, már nem lehetett beszélni többé velük, az őrzőngő táncba boldogult, vesztüknek és pusztulásuknak elébe ujjongó bolondokkal.

Jó üzletnek kínálkozott a háboru, amikor az ugy is gyöngének hitt magyar és osztrák határokat majdnem minden oldalról szorongatta a rengeteg ellenség. Salandraék a capitolium előtt frázisaikkal tették mámorossá a hevílékeny olasz tömeget, amely az avanti dörgésétől a határfalak könnyű leomlását várta. A római piazzán, ahol az olasz háborus akarat kivirult, most már csend van, a gyász, a családás, a kétségbeesés nehéz csendje, amely elborítja, mint a gyászlepel sulya az olasz földeket és sziveket. Az olasz szent önzés frázisa nálunk szent akartatára ércsedett, mely oda állt acélnál is keményebb mellével a határokhoz és megígáthatatlanul tőri össze a kísérleteket, amelyek a rablás zsakmányául kiszemelt.

Uj családásokra új hazugságok, új ámitások jönnek és ahogy ezek olcsó virágait hintegetik az olasz városokban átsiklanak fellettük repülőink és bombáik dörgeése felébreszti az újra szunynyadó józanságot, tűzük, fényének villanás megvilágítja az utat, amelyen százezernyi hasztalan elparazol élet fekszik kiterítve, történelmi hazugságok bűnhődésének sötét leple alatt. Milyen kegyetlen viharok kell még elzúgni felettük, hogy a halottiak ajka megmozduljon és a megakózott fegyverek kihulljanak a hitszegők kezéből?

Höfer mai jelentése.

Budapest, május 8.

(Hivatalos.) OROSZ és DÉLKELETI HARCTÉR: Lényeges esemény nem történt.

OLASZ HARCTÉR: A görzi hídő egyes részei és San Martino területe tegnap időnként élénk ágyutüz alatt állottak. Ennek a helységnek templomától nyugatra az ellenséges állás egy részét hatalmas aknarobbantással elpusztítottuk, miközben az olaszok nagy veszteséget szenvedtek. A Monte San Michele északi lejtőjén csapataink elfoglalták az ellenség egy kis támaszpontját. — Repülőink a Chiopris melletti ellenséges táborra (Cormonstól délnyugatra) nagyszámu bombát dobtak. A tiroli keleti arcvonal több szakaszán és Rivánál élénkebb ágyuharcra került a sor.

Höfer altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés.

Berlin, május 8.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR: Az utolsó napokban a Maas balpartján, főként a vitéz pomerániai által nagy nehézségek közepe, de mérsékelt veszteség mellett végrehajtott hadművelet sikerrel jártak. Az ellenség legmakacsabb védekezése és bosszúellentámadásai dacára a 304-es számu magaslat északi lejtőjén lévő árokrendszer elfoglaltuk és vonalunkat egészen magára a magaslatra toltuk előre. Az ellenség rendkívül súlyos veres veszteségeket szenvedett úgy, hogy csupán sebesületlen foglyokban 4 tiszt és 1280 főnyi legénység jutott a kezünkre. — A Mort Homme nyugati lejtőjén lévő állásaink ellen erőnk megosztása végett intézett előretörései alkalmával is súlyos veszteségei mellett visszavertük az ellenséget. A keleti parton Thiaumont-major mindkét oldalán elkeresedett harcok fejlődnek, melyekben az ellenség a majortól keletre csapatainkkal szemben egyebek között négereket vetett a küzdelembe. Az ellenség támadása összeomlott, 300 emberét elfogtuk. A változó harcok alkalmával további iriss francia csapatok harcbevétését állapítottuk meg. Az ellenség szerint a Maas-területen, ha a teljes kiegészítések után második sor tűzbevitt csapatrészeket is beszámítjuk, 51 hadosztályt használt fel, vagyis bőven kétszeresét a mi oldalunkon támadó eddig harcbavitt csapatoknak. — A többi arcvonalon sikeres járóharcokon kívül, amelyek Thiepuval és Flirey környékén folytak le, nincs különösebb jelenteni való. Két francia kétédelű a Cote de Frot d Terre fölött lefolyt légi harc után égve lezuhant.

KELETI és BALKÁNI HARCTÉR: A helyzet általában változatlan.

A legfőbb hadvezetőség.

Repülőtámadás Valona ellen.

Szófia, május 8.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Az athéni „Nea Alitheia” jelenti, hogy magyar és osztrák repülők megjelentek Valona fölött és a megerősített helyekre és a kikötőben állomásozó hajókra mintegy háromszáz bombát vetettek. Az áldozatok száma sebesültekben és halottakban meghaladja a százat. Az anyagi kár is óriási. Egy olasz szállítóhajó, melyet a kikötőt bombázó repülőgépek felgyújtottak, elsüllyedt. Ugyane szerint nem felel meg a valóságunk az a hír, hogy a szerb csapatok utolsó töredékét is elszállították Valonából, ahol még mindig legalább tízezer lerongyolódott és éhes szerb katona járkal.

Grzywinski Szaniszló—altábornagy.

A péterváradai várparancsnok előléptetése.

A Rendeleti Közlöny mai számában jelent meg a legfelsőbb kézirat, amely közli, hogy a király Grzywinski Szaniszló vezérőrnagyot a péterváradai várparancsnok altábornaggyá nevezte ki. A Duna rohanó sávjá választja el Ujvidéket a péterváradai vártól, a melynek hatalmas falai alatt, a mikor még a közelről vicseritotta ránk fogait az ellenséges Szerbia, nyugodt biztonságban élt a város meg a legényegetetebb napokban is. Grzywinski várparancsnok erősítette Ujvidék öntudatát, amikor harminc kilométernyire tőlünk megjelentek az ellenséges patrullók, az ő biztos védelmében nem férközött kishitőség az emberek lelkéhez.

Grzywinski várparancsnok noha — áldjuk a sorsot, hogy így történt — ellenséges ágyuk nem döngették a péterváradai vár falait — felelősségteljes és nagy feladatra volt hivatott. Hogy milyen fényesen tölti be magas pozícióját, mutatja egyrészt az, hogy a legfelsőbb Hadr altábornaggyá emelte és másrészt, hogy előléptetésének híre őszinté, igaz örömmel tölti el Ujvidék katonai és polgári társadalmát egyaránt. És az örömnök áthömpölyög a Dunán, ahol a péterváradai várban a várőrség első tisztjétől az utolsó közelegényig mindenki tuláradó szeretettel ünnepli Grzywinski Szaniszló várparancsnokot, a király legifiatlabb altábornagyát.

Grzywinski Szaniszló 1913-ban vette át a várparancsnokságot Marjanovich József tábornoktól. A polai hadikikötő parancsnokságától került Péterváradra, ennek az exponált várnak élére, abban az időben, amikor a balkáni események már előre vetették a háboru árnyékát. Bizonyára kiváló katonai erényeket és elsőrangú katonai képességeket fedeztek fel Grzywinski Szaniszlóban, hogy a péterváradai várparancsnokságát az ő kezébe helyezték le. Most, hogy a balkáni hadjáratot gyezelmen fejelték be seregeink, a legridegebb igazsággal lehet megállapítani, hogy minden tekintetben súlyos kaliberű nagy katoná került a Balkán felőli legfontosabb védelmünk parancsnokául. Különösen a műszaki tudását becülük nagyra. Mint parancsnok, emberies bánásmóddal ért a katonái tűzbe mennének

érte. Kiválóságát a legjobban jellemzi az az előzéki gondosság, amellyel a polgári hatósággal közösen a péterváradai vár körzetéhez tartozó Ujvidék polgárságának ellátásáról gondoskodott azokon a napokon, amikor Ujvidék haditerület volt.

Az első szerb offenzíva végeztével a visszavonuló csapatok Ujvidékre támaszkodtak. A város lakosságának élelmezése ekkor nem történhetett simán. Erre Grzywinski várparancsnok megnyitotta a várbeli élelmiszertárakat zsilipjeit, hogy a város polgársága hiányt ne szenvedjen. Minden jogos kérést szívesen meghallgat. Szigorú, de igazságos parancsnok, aki féltékenyen vigyázott arra, hogy a katonaság és a polgári társadalom között a legteljesebb harmonia uralkodjék. Csak az ilyen nagy látókörű parancsnok bölcsességének és a polgári és politikai vezetők kitűnő informálásának köszönhető, hogy Ujvidéken a háboru alatt a nemzetiségekkel szemben nem került sor erőteljes és a mi szerbjeink hazafiassága folytán felesleges rendszabályok igénybe vételére.

Grzywinski Szaniszló életrajza a következő:

Előkelő lengyel család sarja, született Lembergben 1855. december 17-én. A katonai akadémiai tanulmányait Bécsbe végezte és 1879-ben hadnagy lett az I. műszaki ezredben, 1883—85. elvégezte a magasabb műszaki tanfolyamot, azután a műszaki törzskarhoz került.

1899-ben százados a műszaki törzskarban és ahonnan 1894-ben áthelyezték a 9. utászászlóaljhoz. 1900-ban soron kívül nyerte el az őrnagy rangot és parancsnoka lett a 12. utászászlóaljának. 1906-ban alezredessé lépett elő a 25. közös gyalogezredben. 1908-ban ezredesi rangot nyert és a király a 13. közös gyalogezred parancsnokává nevezte ki. 1912-ben a 3-ik osztályú vaskoronarenddel dekorálták. 1913-ban a pólai hadikikötő parancsnoksághoz osztották, be ahonnan ugyanezen év október havában péterváradra várba helyezték és parancsnoka lett a várnak. — 1914-ben vezérőrnaggyá lépett elő és a mai naptól kezdve aranygallérját az altábornagyi disztinkció díszíti. Fényes katonai szolgálatait több alkalommal elismerték és legutóbb is a már meglévő vaskoronarendhez megkapta a hadiékítményt.

Grzywinski Szaniszló előléptetéséről az Ujvidéki Hirlap kapta az első hirt, amelyet kitettünk lapunk kirakatába. A várparancsnok már ma számosan keresték fel üdvözléssel.

Grzywinski várparancsnokkal Matkovits Béla főispán tudatta az altábornagyi kinevezését és egyben melegen gratulált az előléptetéséhez.

Sisakot kapnak az olaszok.

Lugano, május 8.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Popolo di Italia szerint az olasz katonákat a karibenerik kivételével acélsisakkal szerelik fel. Bersaglierek a háboru alatt nem viselhetik tollas kalapjukat.

Az ántánt harcba kényszeríti Görögországot.

Lugano, május 8.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Séclo nyilván sugalmazott athéni jelentésben közli, hogy az ántánt egy utolsó lépéssel rá fogja kényszeríteni Görögországot, hogy az ántánt oldalán a háboruba avatkozzék.

A cárt Besszarábiába várják.

Budapest, május 8.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Pester Lloydnak jelenti a sajtózállásról: A román sajtó közlése szerint a cár rövidesen Besszarábiába jön. Az oroszok a román—orosz határon lövészárkokat építettek és egyébként is nyugalom van az egész északkeleti fronton. Az oroszok ismerik az osztrák-magyar vonal erősségét és a vállalkozásaik csak felerősítésre szorítkoznak.

Győzött a német diplomácia!

Az Unió elfogadja Németország válaszigyegyzékét.

Rotterdam, május 8.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Washingtonból jelenti: Egy magasrangú kormányzati képviselő a következő nyilatkozatot tette a német jegyzékéről:

— Németország nagy engedékenységet mutatott. Nem látom, hogy most honnan vehetnénk okot a szakításra. Németország ment, mint az első hírek után vártuk.

Frankfurt, május 8.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Frankfurter Zeitungnak jelenti Newyorkból: A német jegyzék főhatása az, hogy az amerikai háborus párt ketté szakadt. A newyorki lapok hangsúlyozzák, hogy Németországot az igéretei betartására kell kötelezni.

Rotterdam, május 8.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A pétervári amerikai nagykövet hirlapírók előtt kijelentette, hogy a nézete szerint a német-amerikai konfliktus a németek engedékenysége folytán elsimítottak tekinthető.

Berlin, május 8.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Wossische Zeitung jelenti Luganóból: A német jegyzék a Vatikánt igen kielégítette. A Vatikánban remélik, hogy a német jegyzék után a barátságos viszony Amerika és Németország között torábra is fennmarad.

Csatározások a szalonikii fronton.

Basel, május 8.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Times jelenti Szalonikiból: Miután a havazás megszűnt, a határon az próbb csatározások ismét megkezdődtek. Az ágyúzás mindkét oldalról egész napon át tart. A front jobb-szárnyán angol és német előőrsek ma jutottak először érintkezésbe.

A negyedik hadikölcsön.

50.000 koronát jegyeztek az ujvidéki árvák.

A hadikölcsön jegyzésére szánt időtartamnak első jele ízebráult. Az összegyűlt hírekből ítélve elég kedvezően. Nagy és kis jegyzések körülbelül abban az arányban történtek, mint a harmadik hadikölcsön jegyzési időtartamának első szakában. Bankok, cégek, nagybirtokosok, csakugy mint a kisemberek egész tömegei lelkesedéssel és áldozatkészséggel emelik a nemzeti kölcsön sikerét s különösen az egyházi vagyon imponál ezuttal is az aláírt milliók között. Érdekeségével tartítja az összegyűlt hírek színompáját az a közlés, hogy a Debreczenben internált idegen alattvalók is tömörültek s a kényszerű vendéglátás emberries jóbanásmódját azzal iparkodtak meghálálni, hogy önként jósántukból egymaguk tízezer koronán felül jegyeztek magyar hadikölcsönt. Tehát még az ellenségeink országaiból való fél-fogoly polgárok is érezték, hogy tartoznak valamivel ennek az országnak, mely őket, bár a hadijog alapján megnyírta szabad-ságuk korlátozása árán, de a háboru kezdete óta mégis eltartotta. Még ha önzően is cselekedtek volna is, bizonyára arra gondolhattak, hogy szerény jegyzésükkel ők is közelebb hozták a rájuk nézve is óhajtott béke napjainak eljövételét. Mindenesetre szép, megható és nobiles cselekedet volt.

Az ilyen fénypontok mellett azonban sajnos még mindig akadnak árnyékfoltok is. Hírek vannak arról, hogy a lakosság vagyonosabb részéből és a kisemberek közül is még mindig nagy számmal vannak olyanok, akik kerülnek az aláíróasztalokat. Es ezek ellen egyre nagyobb a felzúdulás mindenfelé. Egyre nagyobb a követelődés, hogy az ilyen késlekedőket vagy távolmaradókat még presszióval, erőszakkal is kényszeríteni kell kötelességük tudatának felébresztésére.

Mi is azt dörögjük tehát süketséget tettető füleikbe, hogy ne várjanak az utolsó napig, ne várjanak addig, míg a közzélemény nyomása kopogtat aajtakon s a végítélet angyalának ujjával iratja házaik falára a a kárhözátás örökre megszegyenítő szavait:

— Pellengérré az ilyen hazáruzókkal

Ujvidéken jó kilátással indul meg a hadikölcsönjegyzés második szakasza. Az ujvidéki árvaszék, amely 100.000 korona tartalékalapját hadiköltvényekbe fektette az általa kezelt kis korruak vagyonából 60.000 korona értékű kötvényt vásárol a negyedik hadikölcsönből. Az árvaszék dr. Tonavica György helyettes elnök elnöklésével tartott ülésében határozattal utasította városi gyámpénztárt, hogy kiskoru Michels Gyula készpénzvagyonából 5000, kiskoru Feit Gizella és Sándor készpénz vagyonából 10.000—10.000 K-át az 5 $\frac{1}{2}$ %-os

magyar állami pénztári jegyekből kiskoru Radovánovics Nadazsda készpénzéből 10.000, kiskoru Runicus Ivánka és Dezsánka készpénzvagyonából 1500—1500, kiskoru Rohonyi Vilma készpénzvagyonából 2000, kiskoru Schreiber Cecilia, Béla, Aranka és Ernesztin készpénzvagyonából egyenként 1500—1500, Stein Olga készpénzvagyonából 7000 és Stein Etel készpénzvagyonából 4000, kiskoru Murgaski Dragolyub és Vitomir készpénzvagyonából 1000—1000 koronát jegyezzen a negyedik magyar hadikölcsön 6%-os nem zárolt m. kir. adómentes kölcsönkötvényekből.

A 60.000 névértékű kötvényekért és pénzt a gyámpénztár 56.695 koronát fizet.

A IV. hadikölcsön első ciklusában a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank újvidéki fiókjánál kerek összegben 4.800.000 K-át jegyezték.

Nagyobb jegyzések a következők:

Dr. Szlezák Lajos 50.000 K (más helyeken történt jegyzésekkel együtt 150.000), özvegy dr. Horváth Gézáné 50.000 K (összjegyzés (90000), Bauer Gyula 50.000 K Bauer Erna 50000 K eddigi összjegyzéseik 200.000, Deutsch Miksa 15.000 korona, Kohn Fülöp és Társa 25.000 korona (más helyekkel együtt 50.000 korona) Újvidék szabad királyi város gyámpénztára 10.000 korona, szerb nemzeti alapok Karlóca 75.006 korona, Tökölly J. alapítvány 14.000 korona, K. F. 115.000 korona, Fischer Zsófia 10.000 korona, Előleg egylet Beska 65.000 korona, Frigyesi Béla 20.000

Az ex orosz hadügyminiszter felesége megakarja oszteni férjével a börtönt.

Luganó, május 8.

(Az Újvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Szuohomlinov, a tartóztatott volt orosz hadügyminiszter felesége kérvényt adott be a kormányhoz, hogy engedjék meg, hogy férjével megoszthassa a börtönt. A kormány a kérés teljesítését megtagadta.

Tűzérharc az olasz fronton.

Budapest, május 8.

(Az Újvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Pester Lloydnak jelentik a sajtószállásról: A legutolsó 24 órában élénk tűzérharc volt. Az olaszok különösen Görzöt és a tiroli front egyes pontjai ellen támadtak és Rivát nehéz ágyukból lövelték. A Colde Lonán visszavertük az olaszok egy támadását.

Petain tábornok főparancsnok.

Genf, május 8.

(Az Újvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Petain tábornokot a centrum haderők főparancsnokává nevezték ki. A centrum frontja Soissonsól Verdunig terjed. A külön verduini hadsereg parancsnokává Nivelle tábornokot nevezték ki.

Újvidék hadiadója

Bácskában Újvidéken fizették a legtöbb hadiadót. A hadiadó új kivetése.

A huszere koránan felüli jövedelemmel bírók hadiadóval való megadóztatásának előmunkálatai folyamatban vannak. Az összeíró bizottság már összeállította a listáját azoknak, akik jövedelmük után a hadiadó fizetés kötelezettsége alá esnek. Az összeírók közül százötöt felszólítottak, hogy terheiket igazolják. A teherigazoló tárgyalásokat szerdán, csütörtökön és pénteken tartják meg. Az összeíró bizottság ezután pótösszeírást tart, hogy azokat akikről időközben kiderült, hogy a jövedelmük meghaladja a 20.000 koronát szintén felvegyék a listába. A hadi kivetésére már megalakult a bizottság, amelynek tagjai a következők: *Dietszen Gábor, dr. Gavanszky Tivadar, Heim Lipót* kinevezett rendes tagok — *Miroszelevyevics Koszta, Szalay Lajos és Teubner János* póttagok és a törvényhatóság részéről *Stefanovics Lyubomir, Königstädler Dusán* rendes tagok és *Jankovics Pál dr., Leitner Benő dr.* és *Menrath József* póttagok.

Tavaly 123 hadiadózója volt Újvidéknek, akik 178.936 korona hadiadót fizettek le. Evvel az összeggel Újvidék vezet Bácskában. A legtöbb hadiadót Újvidéken fizették, többet mint Szabadkán és a hadiadó nagyságát tekintve az ország városai között és az elsők között szerepel. Minden valószínűleg megnő a hadiadózóik száma. Hozzávetőleges számítás szerint 160 újvidéki polgárra fognak kivetni hadiadót és körülbelül 200.000 korona jövedelemre számíthat az állam Újvidék idei hadiadójából.

Oroszország és Japán

Zürich, május 8.

A Corriera de la Sera párisi levelezője az Oroszország és Japán között kötött megegyezésnek immár részleteit is közölheti. Az ismert pontokon kívül kötelezi magát Oroszország, hogy a japán bevándorlókat, kereskedőket és iparosokat Kelet-Szibériában Észak-Saihalinban, Kelet Kína vasuti zónájában és Észak Mandzsuriában előnyökben részesíti. Ezenkívül kijelenti Oroszország, hogy a vladivosztki kötött hadikötés, melyet nem lehet megerősíteni. Japán és Oroszország kölcsönösen kimélni fogják egymás érdekeit Mandzsuriában és Mongolországban, ezenkívül Japánnak az is kötelessége, hogy Oroszország érdekeltségeit az európai háború alatt Ázsiában fegyveres kézzel is megvédjék Oroszország nevében. Japán ezeken kívül szabad kezét kötött ki magának Kínában azzal az ígérettel, hogy a kínai birodalom területi épségét és függetlenségét érintetlenül hagyja.

Május 20—24-ig tartják meg az újvidéki alkalmatlanok pótsszemléjét.

A honvédelmi miniszter új bemutató szemlére hívta fel a népfölkelőket, akik eddig kiharadtak a csatasorból. A világháború dülése óta ez már a harmadik pótsszemle, ami élénken illusztrálja Magyarország kifogyhatatlan energiáját, amellyel győzelmesen harcolja végig háborúját.

Az 1897—1878. évben született alkalmatlanok a miniszter rendelte értelmében a harmadik népfölkelési bemutató pótsszemléjét május 16-tól június 24-ig terjedő időben tartják meg. Az újvidéki m. kir. honvédkiegészítő parancsnokság már elkészítette szemletervét és megküldötte azt Újvidék város tanácsának.

A szemle programja a következő:

A szabályai járásban május 16-tól 18-ig lesz a sorozás.

Újvidék város népfölkelői, akik mintegy kilencszázán jelentkeztek május 20-tól 24-ig állnak sor alá.

A titeli járásban 26-tól 28-ig, a kulai járásban május 30-án és 31-én és június 1., 2. 3-ik napján, az újvidéki járásban június 5-től 10-ig a palánkai járásban június 14-től 18-ig és a hódási járásban június 20-tól 24-ig tartják meg a pótsszemlét.

A népfölkelői szemlét vegyes bizottság fogja végezni, amelynek elnöke *Profuma Béla* polgármester, illetőleg a helyettese dr. *Marcehovich Imre* alpolgármester, a polgári orvosa dr. *Wagner Károly* tisztí főorvos lesz.

A balkánon semmi sem változott.

Genf, május 7.

Herbette az „Echo de Paris”-ban a következőket írja a balkáni kérdéssel: Bár elmúlt már egy tél azóta, hogy Sarrail tábornok megkezdte a szalonikíi sánctábor elkészítését, a probléma feltételei azóta sem változtak. Bulgária ma még éppen olyan erős ellenségünk, mint decemberben volt. A bolgárok és a németek közt való állítólagos egyenlenségek és a bulgáriai állítólagos zendülésekről szóló hírek csak legendák, melyeket éppen a németek és a bolgárok bocsátanak szárnyra. Ma épp úgy mint azelőtt, csak katonai eredményekkel lehet a Balkánon politikai következtéseket elérni. Ha Bulgáriát legyőznék, hamar csöndessé válnának a németek is Bukarestben, Athénben és talán Konstantinápolyban. Mig azonban nem bosszultuk meg Szerbiát és Ferdinánd király diadalmaskodhatik, mitsem használnak itt a poémák, a politizálások és a reménykedések. A Balkánon semmi sem változott.

Szállítják a szerb csapatokat. Bern, május 8.

Szalonikibe ma öt szállítóhajó érkezett a korui szerb csapatokkal. A szállítást tovább folytatják, amíg Korfuból valamennyi szerb katonára szalonikíi frontra nem érkezik.

A hősök temetője.

Megalakul a városi bizottság a hősök sírjának gondozására.

A református egyház emlékoszloppal és márványtáblával áldoz a hősök kultuszának.

Néhány írásunkkal támasztottuk fel az újvidéki temetők megtért hőseinek dűledéz fakeszesztjét. Az *Újvidéki Hírlap* akciójára a katonai hatóság érintkezésébe lépett *Profuma Béla* polgármesterrel és a megbeszélés eredményeképpen az újvidéki hősök sírjának gondozására a város egy bizottságot fog alakítani. A katonaságnak ugyanis a sírok rendezésére nincs fedezete és így a városra vár az a feladat, hogy az alvó hősökkel szemben lerója kegyeletét.

Tudósítónk erre vonatkozóan beszélgetést folytatott *Profuma Béla* polgármesterrel:

— A téraparancsnokkal szemelyesen is tárgyaltam a hősi sírok gondozásáról. A bizottságot rövidesen megalakítjuk és a város együttesen fogja a katonai hntósággal gondozni a hősök sírjait. Esetleg megvalósíthatjuk azt a tervet, hogy az Újvidéken eltemetett hősöket egy külön temetőben: „a hősök temetőjében” földeljük el és egy díszes emlékoszlopot állítunk fel. Ez azonban csak a háború után kerülhet keresztülvitelre.

Az újvidéki református egyháznál is élénk visszhangra talált szavunk. Az újvidéki ref. egyháztanács vasárnap tartott ülésében *Molnár Hugó* lelkes indítványára egyhangú helyesléssel elhatározta, hogy a háború befejezése után az újvidéki temetőben nyugvó ref. vallású hősök emlékére egy közös márványemlékoszlopot állíttat fel a temetőben s arra minden itt nyugvó hős katonának a nevét felvéseti. Az újvidéki egyháznak hősi halált halt, valamint a háborúban rokkantá vált tagjai emléket pedig oly módon örökíti meg, hogy a templomban a szöszék mellett márványtáblát helyez el a következő felirással:

Áldozat nélkül nincsen áldás,
Fájdalom nélkül nincs megváltás.
Anyák, árvák ne sírjatok!

Az újvidéki ref. egyháztanácsnak ez a kegyellete amilyen megható, épen olyan elismeréseméltó.

Venizelosz sikkasztott.

Athén, május 8.

(Az Újvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Venizelosz és Elliot angol követ között feszült a viszony. Venizelosz nem tudott elszámolni a pénzzel, amit a szerb csapatok elszállításának akciójára adtak át neki.

Nyomatványokat

legizlésebb kivitelben és béke-árban készít az UJVIDÉKI HIRLAP nyomoda.

HIREK.

Május
9

Kedd

Napkelte : 5 ó. 33 p. d. e.
Napnyugta : 8 ó. 21 p. d. u.
Holdkelte : 11 ó. 10 p. d. e.
Holdnyugta : 1 ó. 44 p. d. u.
20. hét.

Kath.: Naz. Ger. pk. ea. Prot.:
N. Gergely. Gör. k. el.: Április 26.
Vazul pk. vt. Izr.: S. Ijhar 6.

Ma van a 648. háborús nap.
Névnepok: Bengina, Gergely.
1688. Nagy Frigyes halála Pots-
damban.

1915. Kína elfogadja a japán követ-
teleket. — Német előnyomulás Fland-
riában.

Uj vezérőrnagyok. A hivata-
los lap mai száma közli az új
vezérezredek, altábornagyok
és vezérőrnagyok kinevezését.
Grzwnyński Szaniszló petrovára-
dini várparancsnok — amiről
külön cikkben számolunk be, —
altábornagy lett. A diszes név-
sorban még két ismerős névre
találunk. *Okrogí Zhubert* Sándor
ezredes, volt petrováradini had-
mérnök-kari igazgató, jelenleg
dandárparancsnok, vezérőrnaggyá
lépett elő. Szintúgy vezérőrnagy
lett *Dziubinsky* Viktor ezredes,
aki hadmérnök-százados korában
hosszu ideig állomásozott Péter-
váradon, és aki társadalmi éle-
tünkben igen élénk részt vett és
ma is sokaknak kedves emléke-
zetében van. *Dziubinsky* vezér-
őrnagy különben Dietzgen Gá-
bor keresk. tanácsosnak sógora.

Ma temetik gróf Tisza Imrét.
Nagyváradról jelentik: Ma reg-
gel fél nyolc óraker helyezik
örök nyugalomra gróf Tisza Imrét
a geszti családi sírboltban. A te-
metésen gróf Tisza Istvánon ki-
vül Balogh Jenő, Jankovich Béla,
báró Hazai Samu, Beóthy László
és számos képviselő vesz részt.

Zubovics Fedor őrnagy. Bu-
dapesti tudósítónk táviratozza:
A király *Zubovics* Fedor szolgál-
laton kívüli huszárcapitányt a
híres világtutató őrnaggyá lép-
tették elő.

Regényi Gábor temetése.
Szabadkáról táviratozza tudósi-
tónk: *Regényi* Gábor szabadkai
főispáni titkár, mint huszárfőhad-
nagy résztvevett az első szerb
offenzívában és a szerbek kupi-
novói betörése alkalmával elűnt.
Csak utóbb, hetek múltán tudó-
dott ki a szerbek felhagyóit és a
gyalázatos eljárása, hogy *Re-
gényi* Gábort és 40 bajtársát,
akik egy váratlan éjszakai táma-
dáskor szerb hadifogságba ke-
rültek, már mint foglyokat, —
mert csapataink üldözése előtt a
szerbek menekülni voltak kény-
telenek és a foglyokat nem vi-
hették magukkal, — *egyfől-egyig*
Ujvidéki és *leszáróiták*. A
verlázító barbár eljárásnak esett
Regényi Gábor is áldozatul. *Re-
gényi* szülei szünetlen keresték
fiuk holttestét, míg végre most,
néhány nappal ezelőtt Kupino-
vón folytatott kutatások ered-
ményre vezettek és a közös hu-
szársírból exhumálták *Regényi*
Gábor holttestét. Hétfőn temet-
ték el Szabadkán óriási részvét
mellett. Az egész város ott volt
a végtisztségen. Mintegy két-
száz koszorú borítja a sírt és
tett tanúságot *Regényi* Gábor

szeretreméltó és nagy népsze-
rűségéről.

**Az Osztrák Kereskedelmi
Múzeum Belgrádban.** A Magyar
Kereskedelmi Múzeum után most
az osztrák cs. és kir. Kereske-
delmi Múzeum is expozitúrát lé-
tesített Belgrádban, amelynek
ügyköre az egész Balkánra ki fog
terjedni. Az expozitúra vezetésé-
vel Ullmann Gusztáv dr. és Barth
Gusztáv vannak megbízva.

Hány ügyvéd van bevonulva.
Szabadkai tudósítónk táviratozza:
A szabadkai ügyvédi kamara
tenap tartott közgyűlésén a ka-
mara titkára jelentette, hogy 413
ügyvéd tagjából 223 teljesít ka-
tonai szolgálatot, Ujvidék 69
ügyvédjéből 41 van hadba-
vonulva.

Radó Sándor képkiallítása.
Még csak néhány napig marad
nyitva *Radó* Sándor kiállítása,
amely művészi értékű képeivel a
közönség legmesszebbmenő ígé-
nyeit is kielégítette. Aki érdek-
lődik a szép festmények iránt,
tekintse meg *Radó* Sándor ki-
állítását.

Uj pályaudvar Nisben. Bel-
grádi tudósítónk jelenti: E héten
nyitják meg nagy ünnepségekkel
az új nisi pályaudvart, amelyet
német csapatok építettek. *Fe-
rdinánd* cár pályaudvarának ke-
reszteltek el. A megnyitáshoz
Ferdinánd bolgár király is meg
fog jelenni.

Ujvidék tovább importál.

5 millió értékű kézműáru az ujvidéki raktárakban.

Legutóbbi számunkban meg-
írtuk, hogy budapesti kereskedők
megvettek egy teljes ujvidéki
áruházat, amelynek áruit Buda-
pestre vitték. Az ujvidéki közön-
ségnek nem szolgálja az előnyt
ha az itteni közvetítő kereske-
delem, amely még a béke böse-
ges napjaiban nagy raktárakat
halmozott össze kézműárubból,
a hazai árucikket most nagy
tömegben átengedik a város fal-
laim. Félő, ha Ujvidékről az im-
port ilyen rohamosan őríti ki a
raktárakat, előbb-utóbb Ujvidé-
ken is bekövetkezik az áruhiány.
A mellett nem örvendetes jelen-
ség, ha egy napról másikra üz-
leteket visznek el és így vissza-
fejlesztik a helyi kereskedelmet.

A hatóság, amint azt *Véssei*
Elek tb. főkapitány fellépéséről
is láthattuk, amennyire a módja-
ban áll, a kézműáru kivitel dol-
gában is igyekszik az ujvidéki
közönség érdekét védeni. Mind-
amellet a kézműáruk importja
Ujvidékről továbbra is halad és
ujabb nagyarányú áruvásárlások-
ról keringenek különböző hírek.
Igy újabbban *Miroslavjevićs*
Testvérek ujvidéki kézműáru nagy-
kereskedők 1000 vég vásznat
adtak el 47000 koronáért a sze-
gedi Eisenstädter cégnek. Híre
van azonkívül, hogy egy ujvidéki
nagykereskedő, akinek áruraktára
500.000 koronát ér, a raktára fe-
lét eladni készül.

Kereskedő körökből így in-
formálnak bennünket, hogy az
az import nincs Ujvidéknek ár-

talmára. Ujvidéken 18 kézműáru
nagykereskedője van, akik 5
millió értékű kézműáru raktárt
halmoztak össze. A kereskedők
a kézműáru nagy értékelése és
a nagy kereslet következtében
nagyon előnyösen adhatnak túl
az áruikra és sokkal kevesebb a
fáradságuk, ha nagyobb tömeg-
ben történik a vásárlás. A kivi-
tel tehát öt milliós gazdagon tö-
mött raktárak mellett a helyi fo-
gyasztókat nem rövidíti meg, sőt
Ujvidék gazdasági helyzetére
kedvező hatással van, ha száz-
ezrek vándorolnak más városokból

Hirdetéseket

felvesz a kiadóhivatal.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Közlési díjak: 10 szög 60 fill.
Minden további 10 szög 60 fill.
Vastagabb betűből szedett szó 12
fill. Apró hirdetések előre fizetendők.
Apró hirdetésekre és jelíges
levelekre vonatkozólag felvilágo-
sítással szolgál a kiadóhivatal.
Telefon 180.

A ltkotmány utcában bérház szabad-
kézből elhalálozás miatt azonnal
eladó.

IRÓGÉPET, látható írást, hasznaltat
megvételre keresek. Cim a kiadóban.

MAKLATUR PAPIROS eladó a
kiadóban.

Gazdasszonyi vagy házvezetőnői ál-
lást keres helyben vagy vidéken
a háztartás minden ágában gyakorlott
özvegyasszony. A szíves megkeresé-
seket „Zongoratanár özvegye” jelige
alatt a kiadó továbbítja.

LEVÉLBÉLYEGGYÜJTŐK nagy és
olcsó választékok találunk Bercse-
nyi Miklós-utca 22 ahol olajfestmények
is kaphatók és megrendelhetők. *Fe-
hérvári Klára*.

Egész ház kerttel együtt május 15-ére
kiadó. Vászár-utca 17 alatt. Bőve-
bitt *Il. Rákoszy út 87.*

Vennek uriszoba, ebédlő és szalon
berendezést. Cim a kiadóban.

Házmeztért felveszek. Közlelebbit a
kiadóhivatalban.

G. Kinosan fájdalmas napokat élek.
Tegnapra tervezett találkozásunk
sajnos elmaradt. Kérve-kérem, adjon
életjelt és módot, hogy közölhessek
engem érintő sürgős eseményeket. Ha
lehet, tudassa mikor láthatnám. Igenlő
esetben ismét 4-kor. E.

Kisebb használt páncélszekrényt meg-
vételre keresek. Cim a kiadóban.

VARRÓGÉPEN aszur madeira és
rischelieu munkát tanítok. *Petőfi-
utca 20.*

Édeszd éldagim! Az igazolványhoz
mellékelt levél, csak olyan bizo-
nyított-féle, hátha hasznát veheted.
Aggodalomra nincs okod, jól vagyok
Isten oltalmazzon. Csókolj Anncid.

TAKARITONŐI vagy ELÁRUSITONŐI
állást keresek. Cim a kiadóban.

15 hónapos, egészséges fiamat örökre
adnám, jobb módú házaspárnak.
Cim a kiadóban.

KÜLFÖLDI LEVÉLBÉLYEGEK ren-
dkívül olcsó áron és nagy választé-
kban kaphatók az Ujvidéki Hirlap
kiadóhivatalában.

A régi gimnázium épületében
egy üzlethelyiség
folyó évi augusztus hó 1-től

kiado.

Bővebb felvilágosítást nyújt
a városi mérnöki hivatal.

11401. szám.
kig. 1916.

Hirdetmény.

Alulírott városi tanács az 1909. évi
XI. t. cz. 4 §-a értelmében közhírre
teszi, hogy az 1915. évre érvényesített
és az ingatlan birtok után megállapí-
tott általános jövedelmi pótdadó kive-
tési lajstrom folyó évi május hó 4-nap-
jától május hó 11-napjáig a városháza
13 ajtó szám alatti termében közszem-
lére van kitéve oly célból, hogy azt
mindenki megtekinthesse.

A lajstrom eme kitételének a feleb-
bezési határidő megállapítására nincs
kihátára, mert az csupán az adóki-
vetés nyilvánosságának és az adózók
bővebb felvilágosításának érdekében
történik.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa
1916. évi április hó 29.

Profuma Béla
polgármester.

APOLLO

f. évi Május 8. és 9-én.
Hétfőn és kedden.

Az ezüst pók

detektívdráma 3 felvonásban.

Leányom gyermeké

vigjáték 3 felvonásban.

Nyári reklám CIKKEIM!!

Olcsó gyermek kalapok és
női kalapformák a legutolsó
dívat szerint

Nagy áruház

EZELŐTT
Párizsi Nagy Áruház.

Hatos honvédek.

Dicső hős hatos hon-
védeink ragyogó vitéz-
ségének megható
színekkel ecsetelt tör-
ténéle.

Irta: TIMÁR LÁSZLÓ,
honvédhadnagy.

Kapható az Ujvidéki Hirlap
kiadóhivatalában.

Ára 40 fillér, postai
szállítással 50 fillér.